

LATÍN

Avaliacións máximas: traducción : 7 puntos, cuestión gramatical: 1,5 puntos, cuestión teórica: 1,5 puntos.

OPCIÓN 1

1. Traduce UN dos seguintes textos:

Texto A

Os xermanos e os galos cáusanlles moitos problemas ós romanos.

Dum bellum in Numidia contra Iugurtham geritur, Romani consules M. Manlius et Q. Caepio a Cimbris et Teutonis et Tugurinis et Ambronibus, quae erant Germanorum et Gallorum gentes, victi sunt iuxta flumen Rhodanum et ingenti internicione; etiam castra sua et magnam partem exercitus perdiderunt.

Texto B

Un poliño atopa unha perla nun estercoiro, pero non lle serve para comer.

In sterquilino pullus gallinaceus
Dum quaerit escam, margaritam repperit.
Iaces indigno quanta res inquit loco!
Hoc si quis pretii cupidus vidisset tui,
Olim redisses ad splendorem pristinum.
Ego quod te inveni, potior cui multo es cibus,
Nec tibi prodesse nec mihi quicquam potest.

2. Comenta gramaticalmente o suliñado no texto que escolleras.

3. Responde a unha das cuestións.

- . As orixes de roma: Mito e realidade.
- . A vida cotiá en Roma.
- . O dereito romano e a súa pervivencia na cultura occidental.
- . Mitoloxía romana: os deuses.
- . A transmisión da cultura clásica.
- . Restos arqueolóxicos da Galicia romana.
- . Explica o sentidos das expresión seguintes: nemine discrepante, ex cathedra, in extremis, su generis.
- . As oracións completivas.

LATÍN

Avaliacións máximas: traducción : 7 puntos, cuestión gramatical: 1,5 puntos, cuestión teórica: 1,5 puntos.

OPCIÓN 2

1. Traduce UN dos seguintes textos:

Texto A

Tiberio non foi un modelo de virtudes.

Tiberius ingenti socordia imperium gessit, gravi crudelitate, scelestas avaritia, turpi libidine. Nam nusquam ipse pugnavit, bella per legatos gessit suos.

Texto B

As árbores protexidas polos deuses.

Olim quas vellent esse in tutela sua,
divi legerunt arbores. Quercus Iovi
et myrtus Veneri placuit. Phoebus laurea,
pinus Cybelae, populus celsa Herculi.

2. Comenta gramaticalmente o subliñado no texto que escolleras.

3. Responde a dúas das cuestións.

- . Órganos de goberno na Roma republicana.
- . A organización administrativa da Hispania romana.
- . Fontes do dereito Romano.
- . O comercio de Roma coas provincias.
- . Roma na *Gallaecia*: a integración da cultura castrexa no mundo romano.
- . Explica o sentido das expresións seguintes: ad libitum, a priori, doctor honoris causa, ex cathedra.
- . Subliña o prefixo e dá a definición etimolóxica de intravenoso, supranacional, propulsión, trasladar.
- . Os valores de **cum**.

LATÍN

Avaliacións máximas: traducción : 7 puntos, cuestión gramatical: 1,5 puntos, cuestión teórica: 1,5 puntos.

OPCIÓN 1

1. Traduce UN dos seguintes textos:

Texto A

O rei Mithridates hostiga ó rei Nicomedes, amigo dos romanos.

Mithridates enim, qui Ponti rex erat atque Armeniam minorem et totum Ponticum mare in circuitu cum Bosphoro tenebat, primum Nicomeden, amicum populi Romani, Bithynia voluit expellere senatuique mandavit bellum se ei propter iniurias, quas passus fuerat, inlaturum.

Texto B

Ante a credulidade e tamén a incredulidade, cómpre ter prudencia: dous exemplos e unha conclusión.

Periculosum est credere et non credere.
Utriusque exemplum breviter exponam rei.
Hippolytus obiit, quia novercae creditum est;
Cassandrae quia non creditum, ruit Ilium.
Ergo exploranda est veritas multum, prius
Quam stulta prave iudicet sententia.

2. Comenta gramaticalmente o suliñado no texto que escolleras.

3. Responde a unha das cuestións.

- . Explica o sentidos das expresións seguintes: alias, in extremis, ex abrupto.
- . As oracións finais.
- . O teatro. Principais representantes.
- . A relixión dos romanos.
- . Partindo dos tres modelos latinos seguintes, escribe a palabra patrimonial e a palabra culta en galego ou en castelán: plenum, clavem, cathedram.
- . A casa romana.
- . A transmisión da cultura clásica.
- . As orixes de Roma: o mito e a historia.

LATÍN

Avaliacións máximas: traducción : 7 puntos, cuestión gramatical: 1,5 puntos, cuestión teórica: 1,5 puntos.

OPCIÓN 2

1. Traduce UN dos seguintes textos:

Texto A

O fin de Marco Antonio.

Victus est ab Augusto navali pugna clara et inlustri apud Actium, qui locus in Epiro est, ex qua fugit in Aegyptum et desperatis rebus, cum omnes ad Augustum transirent, ipse se interemit.

Texto B

Os cans parvos e o coiro.

Corium depressum in fluvio viderunt canes.

Id ut comesse extractum possent facilius,

Aquam coepere ebibere: sed rupti prius

periere quam quod petierant contingerent.

2. Comenta gramaticalmente o suliñado no texto que escolleras.

3. Responde a dúas das cuestións.

. O ensino da retórica en Roma.

. A conquista do Mediterráneo e de Hispania.

. Roma na *Gallaecia*: a integración da cultura castrexa no mundo romano.

. Os cultos domésticos.

. Os espectáculos do teatro e do anfiteatro.

. Suliña o prefixo e dá a definición etimolóxica de transportar, deportar, importar, comportar, revivir, imposible.

. Escribe unha frase, en galego ou castelán, con cada unha das locucións seguintes: quorum, superavit, habeas corpus, in situ, nemine discrepante.

. Sinala e explica as palabras do texto que recoñezas como orixe de palabras actuais.

CONVOCATORIA DE XUÑO

Ofrecemos os exames das convocatorias de xuño e setembro do curso 2000 – 2001 coas traducións e respostas só ás cuestións gramaticais baseadas na corrección destes exames..

OPCIÓN 1

TEXTO A

Análise sintáctica de *Dum bellum in Numidia contra Iugurtham geritur.*

Proposición subordinada adverbial temporal.

Nexo: **Dum**

Suxeito paciente: **bellum**

Predicado: **in Numida contra Iugurtham geritur.**

Verbo: **geritur**

C.C. **in Numidia**

C.C. **contra Iugurtham.**

Traducción: “**Mentres a guerra contra Iugurta é feita en Numidia, os cónsules romanos M. Manlio e Q. Cepión foron vencidos ata o seu exterminio, ó carón do río Ródano, polos cimbrós, teutóns, tugurinos e ambróns, que eran pobos xermanos e galos; ademais perderon os seus campamentos e gran parte do exército.**”

TEXTO B

Análise sintáctica de *Dum quaerit escam, margaritam repperit.*

Oración subordinada adverbial temporal.

Proposición principal: **margaritam repperit.**

Suxeito: **[Pullus]**

Predicado: **repperit margaritam**

Verbo: **repperit**

C. D.: **margaritam**

Proposición subordinada: **Dum quaerit escam.**

Nexo: **Dum**

Suxeito: **[Pullus]**

Predicado: **quaerit escam**

Verbo: **quaerit**

C.D.: **escam**

Traducción: “**Nun estercoleiro un pito, mentres busca alimento, atopa unha perla. Díxolle: ‘¡Ti, unha cousa tan valiosa, xaces nun lugar inmundo! Se alguén desexoso do teu valor te vise, xa hai tempo volverías ó teu antigo esplendor. Que te eu topase, para quen a comida é moito máis importante, nada nos pode aproveitar nin a ti nin a min.**”

OPCIÓN 2

TEXTO A

Análise sintáctica de *Bella per legatos gessit suos.*

Suxeito: **[Tiberius]**

Predicado: **Bella per legatos gessit suos**

Verbo: **gessit**

C.D.: **Bella**

C.C. Medio: **per legatos suos**

Traducción: “**Tiberio levou o imperio con gran desidia/indolencia, excesiva crueldade, funesta/ criminal avaricia e infame pasión. Pois nunca el mesmo loitou; levou a guerra a través dos seus legados.**”

TEXTO B

Análise sintáctica de *Quas vellent esse in tutela sua, divi legerunt arbores*

Oración composta por subordinación adxectiva de relativo.

Proposición principal: **divi legerunt arbores.**

Suxeito: **divi**

Predicado: **legerunt arbores**

Verbo: **legerunt**

C. D.: **arbores**

Proposición subordinada: **quas vellent esse in tutela sua.**

Nexo: **quas [=arbores]**

Predicado: **vellent esse in tutela sua**

Verbo: **vellent**

C.D.: **quas esse in tutela sua**

(oración de infinitivo non concertado)

Suxeito do infinitivo (Acusativo): **quas**

Verbo (infinitivo): **esse**

C.C.: **in tutela sua.**

Traducción: “**Noutro tempo os deuses elixiron as árbores que querían que estivesen baixo a súa tutela. A aciñeira agradoulle a Xúpiter, e o mirto a Venus; a Febo, o loureiro; o piñeiro a Cibeles; o elevado álamo a Hércules.**”

CONVOCATORIA DE SETEMBRO

OPCIÓN 1

TEXTO A

Análise sintáctica de *Nicomeden, amicum populi Romani, Bithynia voluit expellere*.

Oración de infinitivo concertado, en función de C.D.

Suxeito: [Mithridates]

Predicado: **voluit expellere Nicomeden, amicum populi Romani, Bithynia.**

Verbo: **voluit**

C.D.: **Nicomeden, amicum populi Romani, Bithynia expellere.**

(Oración de infinitivo concertado)

Verbo (infinitivo): **expellere**

C.D.: **Nicomeden, amicum populi Romani**

(aposición a “Nicomeden”)

C.C. : **Bythinia**

Traducción: **“Pois Mitrídates, que era rei do Ponto, tiña a Armenia Menor e todo o Mar pónico ó redor do Bósforo; primeiro quis expulsar de Bitinia a Nicomedes, amigo do pobo romano, e ordenou ó senado que el lle declararía a guerra polas inxustizas que sufrira.”**

TEXTO B

Análise sintáctica de *Cassandrae quia non creditum*.

Oración subordinada causal.

Nexo: **quia**

Suxeito: [Ilium]

Predicado: **Non creditum [est] Cassandrae.**

Verbo: **Non creditum [est]**

C.I. **Cassandrae.**

Traducción: **“É perigoso crer e non crer. Exponerei un exemplo de ámbalas cousas. Hipólito morreu porque non creu na súa madrastra; Ilión derrubouse porque non creu en Casandra. Así, pois, a verdade ha de ser averiguada antes de vulgar mal cunha opinión imprudente.”**

OPCIÓN 2

TEXTO A

Análise sintáctica de *Victus est Augusto navali pugna clara et inlustri*.

Suxeito paciente [el].

Predicado:

Verbo: **Victus est**

C. Ax.: **ab Augusto**

C. C. : **pugna clara et inlustri**

Traducción: **“Foi vencido por Augusto en combate naval, famoso e ilustre, xunto a Acio, lugar que está no Epiro, de onde fuxiu a Exipto, e, xa sin esperanzas, ó pasárense todos a Augusto, el mesmo suicidouse.”**

TEXTO B

Análise sintáctica de *Aquam coepere ebibere*.

Suxeito [canes]

Predicado:

Verbo: **coepere**

C.D. : **ebibere aquam**

(oración de infinitivo concertado)

C. D. (da oración de infinitivo): **aquam**

Traducción: **“Uns cans viron un coiro afundido no río. Para poderen comelo máis facilmente, sacado da auga, comezaron a bebela.; pero, estoupando, morreron antes de acadar o que pretendían..”**